

Αξιολόγηση μεταφράσεων ιταλικής – ελληνικής γλώσσας

Ενότητα 8: Λεξιλόγιο του ποδόσφαιρου και
πρότυπα ειδικού λεξιλογίου

Κασάπη Ελένη

Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Κατάρτιση μεταφραστή σε ποδοσφαιρικά κείμενα

- Το υλικό του μαθήματος που αναλύθηκε αφορά το ποδόσφαιρο:
 - Για να γίνει μετάφραση σε κείμενα, άρθρα, συνεντεύξεις που αφορούν στο ποδόσφαιρο, ο μεταφραστής θα πρέπει πρωτίστως στη γλώσσα του να έχει μία γενική κατάρτιση για το άθλημα. Αυτό βέβαια ισχύει για οτιδήποτε μεταφράζεται.
 - Όσοι θα ήθελαν να ασχοληθούν με μετάφραση κειμένων ποδοσφαιρικού περιεχομένου πρέπει να καταρτιστούν στη γλώσσα του ποδοσφαίρου κατασκευάζοντας παράλληλα κείμενα με αυτό το θέμα στις γλώσσες εργασίας τους.

Ο γλωσσικός κόσμος του ποδοσφαίρου: Άντληση πληροφοριών και γνώση κανόνων

- Οι πληροφορίες για τη γλώσσα του ποδοσφαίρου αντλούνται από εθνικές ποδοσφαιρικές ομοσπονδίες, οι οποίες χρησιμοποιούν κοινούς κανόνες παιχνιδιού σε όλες τις χώρες και γι' αυτό προσφέρονται ως πηγές για παράλληλα κείμενα ώστε να μην εμποδίζεται ο μεταφραστής από την έλλειψη λεξικών (συνιστούμε χρήση παράλληλων κειμένων αντί για χρήση ειδικών λεξικών που δεν υπάρχει). Τα κείμενα αυτά είναι μεγάλα.
- Ο μεταφραστής θα πρέπει να γνωρίζει βασικούς κανόνες (με αναφορά σε οντότητες και οντολογίες όπως: διαιτητής/ διαιτησία, ενδυμασία παικτών/συμπεριφορά παραγόντων) ώστε με οικονομία χρόνου να κατασκευάζει τα παράλληλα κείμενα κάθε φορά και πάντα αναλόγως των κατά περίπτωση εκάστης μετάφρασης δυσκολιών του.

Διαγλωσσική απόκτηση εμπειρίας

- Για τη μετάφραση-διερμηνεία, χρειάζεται ποδοσφαιρική εμπειρία (παρακολούθηση αγώνων-συνεντεύξεων από άλλους).
- Για την απόκτηση της εμπειρίας αρκεί η συστηματική διαγλωσσική παρακολούθηση μίας ποδοσφαιρικής σεζόν ιταλικού - ελληνικού πρωταθλήματος με βάση έντυπα και ειδήσεις όπως και συνεντεύξεις από τηλεόραση και ραδιόφωνο.

Πεδίο και κύκλος εργασιών μετάφρασης

- Το πεδίο για την αγορά μεταφράσεων στο ελληνικό ποδόσφαιρο είναι μεγάλο λόγω της ύπαρξης ιταλόφωνων ποδοσφαιριστών/προπονητών και ο κύκλος εργασιών της μετάφρασης περιλαμβάνει το ραδιόφωνο, την τηλεόραση και τις εφημερίδες όπως έχουμε αναφέρει στην προηγούμενη υποενότητα.

Παράλληλα κείμενα στην αγγλική γλώσσα

- Απαραίτητη θεωρείται η αγγλική γλώσσα που είναι το εργαλείο επικοινωνίας μεταξύ ποδοσφαιριστών ανεξαρτήτως φυσικής τους γλώσσας.
- Ο μεταφραστής που θέλει να ασχοληθεί με ποδόσφαιρο πρέπει να γνωρίζει και την αγγλική γλώσσα καθώς και να διαθέτει σώμα με παράλληλα κείμενα με βάση τους αγγλικούς κανόνες του αθλήματος.

Γλωσσικές και πολιτισμικές συγκλήσεις με θέμα τραγουδιστές

- Το υλικό του υποκεφαλαίου του παρόντος μαθήματος αφορά γνωστούς Ιταλούς τραγουδιστές στο κόσμο του ελαφρού τραγουδιού:
 - Όταν ο μεταφραστής μεταφράζει για ένα τραγουδιστή είναι σημαντικό να έχει ακούσει ορισμένα από τα τραγούδια του για να μπορέσει να μπει στην ατμόσφαιρα ώστε να δώσει ένα άλλο χρώμα στη μετάφραση.
 - Το ίδιο ισχύει και για κείμενα που αφορούν συγγραφείς.
- Ο πλούτος μίας μετάφρασης είναι η δημιουργία συγκλήσεων μεταξύ των εικόνων του κόσμου των διαφορετικών γλωσσικών και πολιτισμικών κοινοτήτων που ορίζουν το σημειωτικό πλέγμα της κάθε μετάφρασης.

Διατήρηση ιταλικής ονοματολογίας στην ελληνική γλώσσα

- Οι ονομασίες τόπων, προσώπων και νομισμάτων έχουν εθνική και πολιτισμική ταυτότητα.
- Όταν ένα ιταλικό κείμενο πρόκειται να μεταφραστεί για Έλληνες, θα πρέπει να διατηρηθεί το ελληνικό αλφάβητο με την ιταλική προφορά (Prindesi - Πρίντεζι) στην ονοματολογία εάν θέλουμε να το ελληνοποιήσουμε.
- Ο δε μεταφραστής θα πρέπει να γνωρίζει από ποιους θα αναγνωστεί το μεταφρασμένο κείμενο.

Παγίωση όρων με βάση και για τον πραγματικό κόσμο

- Σε λέξεις που τα λεξικά δίνουν πολλές ερμηνείες π.χ. στη μορφή *propone* του *proporre* εμφανίζονται ερμηνείες όπως *presentare*, *esibire*, *offrire*:
 - όταν υπάρχει πολυσημία όπως εδώ, ο μεταφραστής θα πρέπει να πάει σε μία μεγάλη ομπρέλα νοημάτων και οντοτήτων, θα πρέπει να κρατηθεί από τον πραγματικό κειμενικό και εξωκειμενικό κόσμο ώστε να επιλέξει τη λέξη που θα παγιώσει ως ισοδύναμη, του ως άνω παραδείγματος, για τη μετάφραση μέσα απ' αυτόν τον πραγματικό κόσμο και τις εικόνες του.
 - Τα υλικά και τα εργαλεία που χρησιμοποιεί πάντα για την ασφάλεια των επιλογών του ο μεταφραστής είναι αναμφίβολα ο πραγματικός κόσμος στο πλαίσιο τόσο του πρωτοτύπου όσο και της μετάφρασης.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Κασάπη Ελένη.
«Αξιολόγηση μεταφράσεων ιταλικής – ελληνικής γλώσσας. Λεξιλόγιο του ποδόσφαιρου και πρότυπα ειδικού λεξιλογίου.». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<http://eclass.auth.gr/courses/OCRS234>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Μιλτιάδης Χατζής
Θεσσαλονίκη, Μάρτιος 2014

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

